

להשאל על נדרם — המתפיס כבשר חזיר, כעבודת כוכבים.

אבל האומר לאשתו "הרי את עלי כאמא", צריך להשאל, מדרבנן, על נדרו, ופותחין לו פתח ממקום אחר, כדי שלא ייקל ראשו בנדרים.

והוינן בה: **ואי לא תנא חולין**, האם הוה **אמינא** שגם האומר כבשר חזיר **בעי שאלה**?

ומי איכא לאסוקי על דעתא הכי! וכי יתכן להעלות זאת על הדעת?

הא, והרי מדקתני סיפא: **האומר לאשתו הרי את עלי כאימא** — פותחין לו פתח ממקום אחר, מכלל זה אתה למד, **דרישא** — לא **בעיא שאלה**!

אלא מחזורתא, שחולין — ממילא נסבה.

ועתה מבאר את מקור הדין שרק אם מתפיסים בדבר הנדר חל הנדר —

מנחני מילי? —

אמר קרא: [במדבר ל] **"איש כי ידור נדר לח"**.

מכפל הלשון "ידור נדר", אתה למד שאין אפשרות להתפיס בנדר — **עד שידור**, שיתפיס, **בדבר הנדר**.⁽¹⁾

והוינן בה: **אי הכי**, שמ"ידור נדר" אתה למד זאת, **אפילו המתפיס בדבר האסור נמי יחול נדרו!**

דהא גם באיסור **כתיב** לשון כפול, המלמד

על התפסה — שנאמר **"לאסור איסר על נפשו"**!

ומשנינן: אין ללמוד התפסה בדבר האסור מדברי הכתוב הזה, כי **"לאסור איסר"**, **מבעי ליה** — **לכדתניא**:

דתניא: **איזוהו איסר האמור בתורה**: האומר שלא אוכל בשר ביום זה כיום שמת בו אביו, שהיא התפסה בדבר הנדר.

שנינו במשנה: **האומר לאשתו הרי את עלי כאימא**, צריך להשאל עליו, ופותחים לו פתח ממקום אחר.

ורמיננהו סתירה לכך מברייתא אחרת:

דתניא: האומר **"הרי את עלי כבשר אימא**, דהיינו, דבר זה אסור עלי כבשר אמי, **כבשר אחותי**, **בערלה**, **וככלאי הכרם**" — לא אמר כלום!

אמר תירץ אביי: אמנם לא אמר כלום **מדאורייתא**, ואולם, צריך הוא **שאלה מדרבנן**.

רבא אמר: הא שלא אמר כלום הוא **בתלמודי חכמים**, שאין לחשוש שיבואו לידי מכשול אם לא יצטרכו לבוא ולהשאל.

הא, משנתנו מדברת **בעם הארץ**.

וראיה לדברי:

והתניא: הנדר בתורה — לא אמר כלום.

ואמר על כך רבי יוחנן: **וצריך שאלה לחכם**.

1. עיין בהקדמה ביאור הענין, האם צריך לידור בדבר הנדר, או שאם בא להתפיס, עליו להתפיס בדבר הנדר ולא בדבר האסור.